

listopad 2023

školský časopis Základní školy a mateřské školy Proseč

Ilustrace na obálce: Adéla Stejskalová

ŠOTEK

Návštěva z
europarlamentu

**Soutěž
školních časopisů**

Pasování na rytíře řádu čtenářského

Zdravá pětka

Rozhovor s panem Tomášem Zdechovským

Exkurze Petrof

Podzimní školní GALERIE

Den válečných veteránů

Hitparáda škol

Školní zoo

Hádej, kdo jsem?

Co se děje ve školní družině a v mateřské školce

Návštěva z europarlamentu

text: Ondřej Pešek

V pátek 3. listopadu k nám do školy přijel europoslancem Tomáš Zdechovský, který redakci Šotka předal diplom za třetí místo v krajském kole soutěže Školní časopis roku 2023. Soutěž Školní časopis roku je celostátní postupová soutěž, otevřená pro všechny, kteří vydávají časopisy nebo noviny v tištěné i elektronické podobě pro své spolužáky a kamarády. Pro účast v celorepublikové části soutěže je potřeba úspěšně projít krajským kolem, které je organizováno pro každý kraj. Více se o našem úspěchu v této soutěži dozvíte v následujícím článku Soutěž školních časopisů.

Pan Zdechovský se také sešel se žáky osmé třídy a redakcí Šotka. Zde jsme se dozvěděli, jaké je to být europoslancem, jaké jsou plusy a jaké mínusy. Dále nám vyprávěl příhody ze svého života. Žáci mu mohli klást všelijaké otázky. Pan Zdechovský je člen aktivní zálohy ozbrojených sil ČR, aktivní sportovec, básník, spisovatel, ale taky táta čtyř dětí.

Soutěž školních časopisů

text: Eliška Nováková

V pátek 24.11 jsme se se Šotkem vydali do Brna na Multimediální den 2023, v jehož rámci proběhlo také vyhlášení vítězů v soutěži Školní časopis roku. Vyjeli jsme brzy ráno od školy minibusem do České Třebové, z České Třebové pak vlakem do Brna. Byla to dlouhá cesta, ale bylo to fajn. Jakmile jsme dorazili do Brna, jeli jsme tramvají na místo konání akce - na Fakultu sociálních studií Masarykovy univerzity.

Jako první jsme se zúčastnili přednášky o kyberšikaně a o fake informacích na internetu. Dále jsme zavítali na přednášku „Jak se fotí prezidenti?“, kde nám 3 fotografové prezidentů, mezi nimi i fotoreportéři z ČTK Luboš Pavlíček a Igor Zehl, ukazovali různé fotky a vyprávěli zážitky z focení. Bylo to super a někdy i dost vtipné. Někteří z nás zhlédli také fotovystavu ČTK Prezidentské okamžiky. Pak už jsme šli na to hlavní - na vyhlášení celorepublikové soutěže Školní časopis roku 2023...

A vyhráli jsme cenu poroty! V jiné kategorii jsme se neumístili, ale i tak jsme byli moc spokojení, protože tu byla spousta skvělých časopisů.

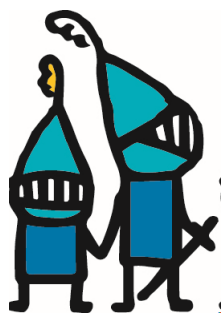
Po vyhlášení jsme jeli do nákupní galerie Vaňkovka, kde jsme si dali zasloužený oběd a měli jsme chvíli rozchod. Později jsme odjžděli opět vlakem a z České Třebové tentokrát autobusem. Takový byl náš výlet do Brna, který jsme si všichni moc užili!

Pasování na rytíře řádu čtenářského

text: redakce

Krásná tradiční akce čekala na žáky druhé třídy, byli pasováni na rytíře řádu čtenářského. Pasování se ujal rytíř Toulouvec, který kvůli této události opustil skalní obydlí a přišel mezi nás do obřadní síně MÚ Proseč. Po rytířském slibu následoval samotný obřad pasování. Děti poklekly před rytířem Toulovcem, ten jim svým mečem poklepal na ramena a povýšil je na čtenáře.

Nechyběli ani paní ředitelka s panem starostou, kteří dětem pogratulovali a předali diplom a drobný sladký dáreček. Od paní Evy Rejentové děti dostaly průkazku do městské knihovny a nyní mohou navštěvovat knihovnu a půjčovat si knihy, které se pro ně stanou zdrojem zábavy i poznání. Celou akci zpestřil svým vystoupením soubor Prosečánek pod vedením paní učitelky Smělé.

Zdravá pětka

text: redakce

Ve čtvrtek 9.11.2023 proběhl v dopoledních hodinách program pro druhou a třetí třídu Škola Zdravé 5. Lektorka seznámila žáky s 5 základními zásadami zdravého stravování - správným složením jídelníčku pomocí výživového talíře, pitným režimem, základy správného nákupu, důležitostí výživy pro lidské tělo a přípravou zdravé svačinky. Na každé téma měla výživová specialista připraven soutěžní úkol, který žáci plnili ve skupinkách a pro svůj tým sbírali „pětky“. Na konci programu si žáci odnesli malé odměny.

Stejný program absolvovaly následující den i děti ze čtvrté a páté třídy.

Jaké stravovací návyky si děti osvojí, záleží především na rodičích. Bohužel denně vidíme, jak děti svačí brambůrky nebo sladké sušenky a zapíjejí colou nebo jiným přelazeným nápojem. Někteří si "svačinu" koupí bez vědomí rodičů, ale někteří si takové "dobrotky" nosí už z domova. Apelujeme proto na rodiče, aby dbali na správnou výživu svých dětí. Správné a výživné jídlo podporuje dobrou fyzickou i psychickou kondici!

Rozhovor s panem Tomášem Zdechovským

text: redakce

Po skončení debaty s žáky jsme panu Zdechovskému položili několik otázek také my z redakce...

Europoslancem jste od roku 2014. Tedy už téměř deset let. Co vám těchto deset let dalo a co vzalo?

Určitě mi to dalo se setkat se spoustou zajímavých lidí a měl jsem možnost změnit spoustu věcí na světě, ale na druhou stranu mi to vzalo čas s rodinou a blízkými přáteli.

Pracujete v evropském parlamentu, předpokládáme, že v Bruselu nebo ve Štrasburku. Bydlí tam s vámi i vaše rodina nebo za nimi dojíždíte?

Ne nebydlí, já za rodinou dojíždím do Česka.

Jaké by bylo vaše zaměstnání, kdybyste nebyl europoslancem?

Asi bych podnikal, ale v současné době je jedno, co bych dělal. Mě by bavilo cokoli.

Jaký je asi věkový průměr v evropském parlamentu? Je tam hodně vašich vrstevníků?

Mých vrstevníků tam zase tolik není, ten průměr je určitě kolem 52-53 let. Spíš jsou tam starší europoslanci.

Víme, že mluvíte několika cizími jazyky. Kterým nejraději?

V současné době nejraději mluvím anglicky, protože tak mluvím nejčastěji, ale jinak miluju mluvit italsky.

Jako dítě jste psal do časopisů. O čem jste psal nejraději nebo nejčastěji?

Tak já jsem dělal zpravodaje takového typu, jak dělají děti z fotbalu. Protože jsem hrál fotbal, tak jsem potom volal výsledky té naší ligy do časopisu a do novin. Takže to byly hlavně sportovní věci. Potom jsem začal přidávat kulturu, a to už jsem začal psát o normálních věcech, které se děly v mém okolí. Byly to reportáže z různých akcí a zajímavostí.

Mimo jiné jste i básník. Jedna z vašich sbírek prý byla přeložena do japonštiny. Jak se vám tento překlad líbil?

No vzhledem k tomu, že neumím japonsky, tak to nedokážu posoudit, ale je zajímavé, že v té japonštině je báseň poskládaná jiným způsobem a že i když někdo mluví nebo četl tu báseň japonsky a pak si jí překládali zpět do češtiny, tak vlastně ta slova měla úplně jiný význam. Tím, jak ta japonština je jinak jakoby stavěná, tak jen někdy dosáhnete stejného překladu. Tady máme i básně z češtiny do angličtiny a to je převyprávěné úplně jinak.

O víkendu se měnil letní čas na zimní. Při vaší poslední návštěvě u nás ve škole (v roce 2018) jste říkal, že by jste rád prosadil zrušení jejich střídání. Ještě se nepodařilo. Budete o to dál usilovat?

Ano, usiloval bych o to, ale říkám, že je to víc na členských státech evropské unie než na mě samotném. To znamená, že se tyto státy musejí shodnout na jednom čase. My už jsme odhlasovali zrušení střídání času jako evropský parlament, ale členské státy se musejí dohodnout, který čas to bude a vypadá to, že to je asi nejtěžší na tomto schvalovacím procesu, protože pět zemí chce zimní čas a zbylé chtějí letní čas. My ale musíme mít čas jednotný. Jinak by vznikl problém, že bychom měli dvě časová pásma.

Když jste byl malý, chtěl jste být prezidentem. Uvažujete o tom, že byste někdy v budoucnu kandidoval na tuto funkci?

Myslím si, že člověk sbírá celý život zkušenosti a já pevně věřím, že tím prezidentem jednou budu.

Máte nějakého domácího mazlíčka?

Ano mám. Mám tři gekončíky, máme jednoho hada nebo spíš hadici, přes metr dlouhou užovku, ale u mamky mám psa Mišu a to je můj největší mazlík. To je opravdu tak, že když přijdu, tak se se mnou mazlí od rána do večera.

Blíží se Vánoce. Jak je slavíte? Dodržujete nějaké české tradice? Bez čeho si Vánoce nedokážete představit?

Třeba každý rok na Vánoce chodíme zdobit zvířátkům do lesa strom. Připravíme si různé pochoutky a navěšíme to někde na strom. Pak se během jara průběžně chodíme na ty stromy koukat, jak to prostě všechno mizí, díky tomu, jak to ptáčky ozobou nebo zvířátka okoušou. Jinak je takový zvyk, který máme u nás v rodině, že vždycky dáváme jeden talíř navíc, kdyby někdo přišel. To je u nás tradice.

Co byste popřál našim čtenářům do nového roku?

Popřál bych jim, aby vždycky našli ve vašem časopise nějakou zajímavost a aby se aktivně snažili na tom časopisu spolupodílet, aby byli těmi, kteří vám budou dávat různé podněty nebo se budou snažit o tom obsahu s vámi komunikovat. Protože ten časopis neděláte jen pro sebe, ale pro ty čtenáře.

A závěrem ještě rychlý kvíz:

Ranní ptáče nebo sova?

Oboje dvoje.
Ale spíš ranní ptáče.

Film nebo kniha?

Film.

Moře nebo hory?

Hory.

Kočka nebo pes?

Pes.

Fotbal nebo hokej?

Fotbal.

Pizza nebo svíčková?

Pizza.

Divadlo nebo kino?

Kino.

Rock nebo vážná hudba?

Rock.

Káva nebo čaj?

Čaj.

Auto nebo kolo?

Auto.

Čeština nebo matematika?

Matematika.

Vinnetou nebo
Harry Potter?

Harry Potter.

Exkurze Petrof

text: Simona Marková
Lucie Zvolánková

Dne 14.11. se někteří žáci zúčastnili zájezdu do světoznámé firmy Petrof, která sídlí v Hradci Králové a kde se vyrábějí klavíry a pianina. Mohli jsme nahlédnout do výroby a prohlédnout si, jak se zde tyto nástroje vyrábějí. Poté jsme nahlédli také do muzea a galerie.

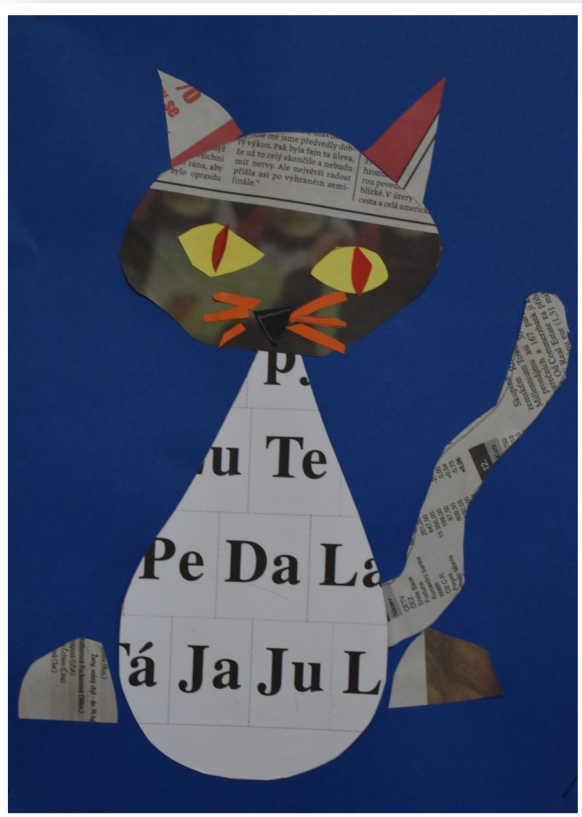
Během exkurze jsme se dozvěděli hodně zajímavostí:

- V této firmě se ročně vyrobí více než 1 500 klavírů a pianin.
- Vyváží se do více než 65 zemí např.: Japonsko, Austrálie, Izrael, Malajsie a další.
- Klavíry se vyrábějí 9 měsíců a pianina 6.
- K výrobě klavírů a pianin je potřeba více než 7 000 součástek.
- V této firmě pracuje více než 160 lidí.
- Ředitelkou firmy je paní Zuzana Petrofová.
- Cena klavíru: nejlevnější 250 000 Kč a nejdražší 5 000 000 Kč.

Podzimní školní GALERIE

Autory výtvarných děl jsou
žáci prvního stupně naší školy.

Den válečných veteránů

text: Ondřej Pešek

Den válečných veteránů se celosvětově slaví 11. listopadu. V tento den bylo v roce 1918 podepsáno příměří mezi státy Dohody (Británie, Francie,...) a Německem, které znamenalo konec první světové války. Květy vlčích máků tehdy pokrývaly bojiště ve Flandrech, kde umírali vojáci. Květy spatřil takto vyrůstat z hrobů a zákopů kanadský vojenský lékař John McCrae. Zasažen utrpením a pohledem na pole máků napsal báseň, která se později rozšířila a od roku 1915 neodmyslitelně spojila symbol červených květů s válečnými veterány.

Organizace Post Bellum, která pořádá Sbirku ke Dni válečných veteránů, se k svátku přidala poprvé v roce 2014, aby veřejnosti přiblížila příběhy našich válečných veteránů. Pořízením květu mohou lidé přispět na přímou pomoc veteránům a dalším bojovníkům za svobodu prostřednictvím Centra pomoci Paměti národa. Výtěžek sbírky jde také na to, aby se na jejich příběhy nezapomnělo. Den veteránů se slaví v mnoha zemích světa. Mezi tyto země patří například Velká Británie, kde mnoho podniků a firem drží v 11:00 dvě minuty ticha. Začátek a konec je ve velkých městech „značen“ palbou z děla. V Kanadě je tento den statní svátek. Ve Francii se častěji jako symbol používá modrá chrpa než vlčí mák. Dále se svátek slaví například v Itálii, v USA nebo třeba v Srbsku. Například v Dánsku se ale tento svátek slaví už 5. září.

Mezi válečné hrdiny patří například pan Jiří Pavel... „Viděl jsem na Václaváku lidi brečet, řekl jsem si, že musím něco udělat.“ 19. listopadu 1939 šel s kamarádem do kina na Kristiána, v neděli na svatě přijímání. A v pondělí vyrazil na frontu... Odjezd si s kamarádem naplánovali na pondělí 21.

listopadu roku 1939. V pátek předtím ještě s kamarády ve Dvoře Králové v tamním biografu sledovali film Kristián s Oldřichem Novým. V neděli při bohoslužbě šel ke svatému přijímání. Ještě doma napsal dopis rodičům. V pondělí vyrazil na vlak, jako kdyby jel normálně do školy. V Jaroměři ale místo cesty do Dvora pokračoval na Hradec Králové a Pardubice. V České Třebové hodil do schránky dopis rodičům a dál mířil vlakem na východ do Rožnova pod Radhoštěm. Tam mladíci přespali u místního legionáře a poté se vydali do hor směrem na Slovensko...

Nebo paní Božena Martiníková...

„Blížily se Vánoce a Němky s kbelíkem kráčely a nesly si kapra. Maminka byla smutná, že my asi kapra mít nebudeme. Pro Čechy byli kapři těžko k sehnání,“ vzpomíná Božena Martiníková na Vánoce roku 1944, které zažila jako čtyřletá holčička. Její starší bratr však téže noci vzal situaci do vlastních rukou: „Někde si našel pytel a sekyrku, proběhl okolo tratě a vydal se na místo, kam dřív chodil bruslit. Kousek dál byl most, kde hlídali dva Němci. Kdyby ho zahlédli, mohli ho podle zákona hned zastřelit. On přesto riskoval, plazil se několik metrů až k místu, kde věděl, že jsou ryby. Prosekal led a tahal je ven.“ ...

Celé příběhy hrdinů, jejichž osudy připomíná 11. listopad, Den válečných veteránů, najdete na www.pametnaroda.cz. Paměť národa je jednou z nejrozsáhlejších sbírek vzpomínek pamětníků v Evropě. Veřejnosti je přístupná online od roku 2008 jako data-báze pamětníků, kteří byli příjímajícími svědky událostí 20. století.

Hitparáda škol

text: Adéla Stejskalová

V pátek 10.11. se žáci devátého ročníku vydali do Pardubic na hitparádu škol. Čas jim už klepe na dveře, a proto by už měli mít rozmyšleno, kam se po základní škole chtějí vydat. Pokud někteří stále nevědí nebo váhají, tak jim mohl tento výlet pomoci. Žáci zde mohli vidět prezentaci několika středních škol z Pardubického kraje.

Byly zde školy skoro všech zaměření. Ať už škola zahradnická, tak i škola se zaměřením na gastronomii či chemická škola v Pardubicích. Žáci měli na výběr, ale je pochopitelné, že se zde nemohly reprezentovat úplně všechny školy.

Školní zoo

text: Karolína Marešová

Oblovka, africký šnek

Ve škole v teráriu chováme šneka. Je to oblovka, která patří do řádu plži a do třídy plicnatých.

Jak oblovka vypadá?

Má barvu hnědo - béžovo - světle hnědou, má velký krunýř i velké tělo a nádherná roztomilá očka.

Nejraději papá ze zeleniny okurku, papriku, rajče, slupky i kousky mrkve, salát a z ovoce jahody, jablka, hrušky, hroznové víno, broskve, meloun nebo maliny. Nepohrdne ale ani těstovinami.

Co dělá naše oblovka ve dne? Ve dne leze po skle nebo po svém kameni v akváriu. My děti ji rády chodíme navštěvovat a chovat. Ale také pozorovat, třeba jak roste nebo jak jí.

Co má v akváriu? V akváriu má umělý kámen na lezení, jednu živou rostlinu a dvě umělé rostliny, misku na pití, hlínu, umělý domeček, který vypadá jako kámen.

Věděli jste, že oblovka se rozmnožuje sama? Je to totiž hermafrodit (má samčí i samičí pohlavní orgány).

Hádej, kdo jsem?

text: redakce

Milí čtenáři,
máme tu druhé kolo ;o)

První kolo soutěže bylo opravdu těžké...

Dnes tu máme opět fotky rozesmáté holčičky, kterou denně potkáváte ve škole. Pokud si myslíte, že jste poznali, napište nám to spolu se svým jménem e-mailem na adresu redakce:

sotek@zsprosec.cz.

Co se děje ve školní družině

text: redakce

Ve školní družině děti v listopadu vyráběly, vyráběly a vyráběly... a co vlastně? Podívejte se sami ;o)

Výrobky budou k dispozici 2.12.2023 ve stánku ŠOTKA na akci Hvězdný advent v Proseči.

Co se děje v mateřské školce

text: MŠ

Světýlka přátelství

Za krásného podzimního počasí jsme se 25.10. sešli na školní zahradě, abychom si společně s rodiči a dětmi užili pohodové odpoledne naplněné přátelskou náladou. Světlo je nejlépe vidět za tmy, a tak byl při čekání na tmu dostatek času na výrobu lucerniček – světýlek přátelství, přátelských rozhovorů, plnění drobných podzimních úkolů, ale také na pochutnání si na občerstvení, které připravili rodiče a také děti z Motýlkové třídy.

Setmělo se a nastal ten správný čas, abychom se s našimi světýlky vydali na cestu od školky přes náměstí až k domu s pečovatelskou službou, kde jsme symbolicky vytvořili srdíčko z lucerniček, zazpívali písničku a předali dárečky pro klienty pečovatelského domu.

“Paní učitelko, půjčíš mi ty pastelky s víčkama?” (fixy)

Draci v oblacích

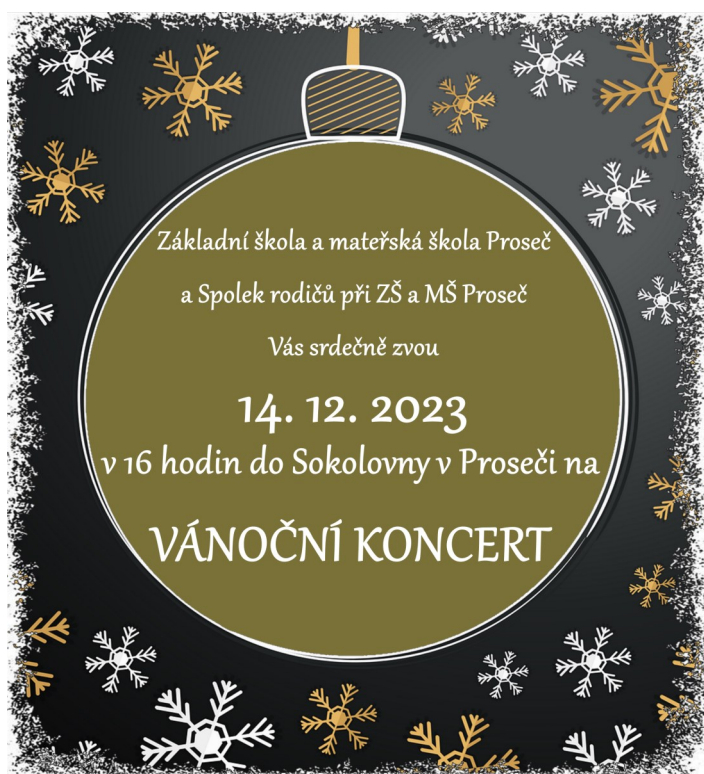
Podzim, teplo a větrné počasí, to byla jasná výzva! Vyráběli jsme draky z papíru, zpívali jsme písničky o dracích, procvičili jsme počítání do pěti, tančili jsme, cvičili a také jsme se v pohádce dozvěděli, proč se draci smějí. Děti si vlastnoručně vyzdobily nové létající draky, které pak venku vesele pouštěly do oblak.

Recyklohraní

Všechny třídy se zapojily do recyklohraní a vydaly se po stopách plýtváka šatního. Každá třída to pojala po svém. Motivací dětem byly i pohádky „Jak krtek ke kalhotkám přišel“ nebo „Jak si pejsek roztrhl kalhotky“. V rámci této akce děti recyklovaly oblečení a vytvořily nápadité výrobky, které jim i nadále poslouží, např. při hře.

Přejeme Vám nádherný advent
a těšíme se na viděnou
na některé z vánočních akcí...

Srdečně Vás zveme na vystoupení
Folklorního souboru při ZŠ Proseč

Prosečský DŘEVÁČEK

**JAK TO BYLO V ZIMĚ
A O VÁNOCÍCH**

• pásmo lidových tanců, koled a říkadel
• slavení Vánoc v dřívějších dobách
• dodržování tradic

**20.12.2023
V 16:00
V SOKOLOVNĚ
PROSEČ**

Základní škola Proseč město PROSEČ folklorní soubor Prosečský DŘEVÁČEK

Tisk tohoto čísla ŠOTKA finančně zajistila společnost Obuv SANTÉ Proseč s.r.o., která se zabývá výrobou a prodejem zdravotní obuvi. Firma Obuv SANTÉ s.r.o. nabízí dámskou, pánskou a dětskou obuv v různých vzorech a barvách. Zdravotní pantofle, sandály i celoroční boty se vyrábějí v Proseči.

Za tuto podporu společnosti
Obuv SANTÉ Proseč s.r.o.
velmi děkujeme!

**Obuv Santé
Proseč s.r.o.**